

GEZ

4.337.1024

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

MYSŁOWICE

1. Nazwa

**SIEDZIBA BIURA EMIGRACYJNEGO,
ob. budynek mieszkalno-usługowy**

2. Czas powstania

Przed 1900 r.

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

4. Adres

ul. Powstańców 23
nr działki 587/109, obręb Mysłowice
41-400 Mysłowice

5. Przynależność administracyjna

województwo śląskie

powiat Mysłowice

gmina miasto Mysłowice

6. Formy ochrony

Miejscowy plan zagospodarowania
przestrzennego
(Uchwała nr XXVI/424/16 Rady Miasta
Mysłowice z dnia 27.10.2016 r.)

Widok budynku od południowego-zachodu

Historia: W 1894 r. utworzono w Mysłowicach stację rejestracyjną, działającą na rzecz towarzystw okrętowych, m.in. Red Star Line czy Hamburg-Amerikanische Packetfahrt Actiengesellschaft. W stacji rejestrowano emigrantów, prowadzono badania lekarskie, wydawano bilety kolejowe i karty okrętowe. Mieszczącą się początkowo na dworcu siedzibę w 1900 r. przeniesiono do kamienicy Weichmanna przy ob. ul. Powstańców 23. W 1908 r. budynek stacji połączono przewiązką z peronem I stacji kolejowej. W l. 1894-1913 za pośrednictwem stacji emigracyjnej w Mysłowicach wyjechało z Europy Środkowo-Wschodniej ponad 1,5 mln osób. Wybuch I wojny światowej zakończył działalność stacji. W okresie międzywojennym była tu siedziba francuskiego towarzystwa imigracyjnego. W latach 1975 - 1991 r. w „Przewiązce” mieściło się Muzeum Pożarnictwa - Dział Historii Miasta.¹

Opis: budynek czterokondygnacyjny, nakryty dachem dwuspadowym z krótką frontową połacią rozczłonkowaną lukarnami; dach kryty dachówką ceramiczną i papą. Pięcioosiowa fasada, w górnych, nadwieszonych kondygnacjach rozczłonkowana lizenami i płytkim, wielobocznym wybruszeniem francuskich balkonów trzeciej kondygnacji obejmującym pary okien. W czwartej kondygnacji cztery małe balkony z metalową balustradą. W przyziemiu dwie prostokątne witryny filary Przewiązki przylegającej do skrajnej osi ściany. Ściany murowane, tynkowane, detal architektoniczny i zdobniczy wypracowany w tynku: gzyms wieńczący, zdwojone lizeny, medaliony w formie tarcz herbowych, płaskorzeźby z głową kobiety okolonej puklami włosów, płycina podokienna z reliefem. Otwory okienne prostokątne o zróżnicowanych proporcjach. Stolarka wtórna, otwierano-uchylna dwudzielna z krzyżowym układem szprosów i dwudzielna.

Wartości: wartość historyczna – budynek użyteczności publicznej, udokumentowana historia obiektu, przykład rozwoju architektury modernistycznej w mieście Mysłowice. Wartość architektoniczna – jednorodna kompozycja fasady.

¹ Źródło: karta ewidencyjna architektury i budownictwa, U. Pawłowska 2010
https://przewiazka.pl/wp-content/uploads/2019/01/Karta_Ewidencyj_Obiektu.pdf
 oraz strona Muzeum Pożarnictwa <http://nowastrona.muzeummyslowic.pl/o-muzeum/>
 (dostęp: 03.08.2022)

Stan zachowania: znacznie uszkodzone tynku w fasadzie. Wymiana większości stolarki okiennej, w większości - z zachowaniem historycznych podziałów. Zachowana bryła budynku, kształt dachu i jego pokrycie, kompozycja i wystrój elewacji, rozmieszczenie i kształt otworów, detal architektoniczny.

Postulaty dotyczące konserwacji: remont elewacji budynku z zachowaniem jej podziałów i dekoracji, ujednolicenie podziałów stolarki okiennej – w przypadku wymiany stolarki okiennej i drzwiowej - odtworzenie jej podziałów, ilości skrzydeł i formy historycznej.

Ochrona zabytkowej formy i substancji budynku, tj. zachowanie w niezmienionej postaci sposobu ukształtowania bryły, wysokości zabudowy frontowej, w tym wysokości gzymsu wieńczącego. Zachowanie kształtu i pokrycia dachu, rozmieszczenia i kształtu otworów okiennych, kompozycji elewacji frontowej, ochrona zabytkowych detali architektonicznych. Zachowanie oryginalnych materiałów wykończeniowych i kolorystyki.

Zakazuje się lokalizacji na elewacji frontowej urządzeń technicznych: anten, klimatyzatorów, przyłączy telekomunikacyjnych, kabli i szaf kablowych elektroenergetycznych oraz pomieszczeń do gromadzenia odpadów. Zakazuje się również stosowania na elewacjach okładzin systemowych, listew plastikowych, sidingu, blach oraz drewna.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Jakub Danielski, 08.08.2022 r.

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

Łukasz Konarzewski

* dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewpisanych do wojewódzkiej ewidencji zabytków